

سوق دادن مردم به دانش؛ رسالت اصلی پیامبر(ص)/ ایشان خدا را مایه وحدت می‌دانند

حجت‌الاسلام شاه‌آبادی با اشاره به آیات قرآن کریم گفت: تعلیم و تعلم هدف پیامبر(ص) بوده و ایشان آمده‌اند تا مردم را به دانش سوق بدهند.

حجت‌الاسلام شاه‌آبادی با اشاره به آیات قرآن کریم گفت: تعلیم و تعلم هدف پیامبر(ص) بوده و ایشان آمده‌اند تا مردم را به دانش سوق بدهند.

حجت‌الاسلام والمسلمین، محمدعلی شاه‌آبادی در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، درباره خاتمیت حضرت محمد مصطفی(ص) گفت در روایاتی که از پیامبر (ص) خطاب به امیرالمؤمنین به عنوان وصی و جانشین ایشان آمده، بعد از ایشان پیامبری نخواهد بود و آن چیزی که برای سعادت بشر در مباحث حکمی، اخلاقی و مباحث اعتقادی لازم بود، نازل شده است. پیامبر(ص) متمم و مکمل همه چیز بود و آمده که «إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ» [ای پیامبر،] تو فقط هشداردهنده‌ای، و برای هر قومی رهبری است.» (رعد/7)

وی با بیان این که با آمدن پیامبر(ص) و تبلیغ رسالت ایشان، تا آخر دنیا، همه چیز بسنده است، ادامه داد: همان طور که از امام صادق(ع) نقل شده است «حَلَالٌ مُحَمَّدٌ حَلَالٌ أَبَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ، وَ حَرَامُهُ حَرَامٌ أَبَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ. لَا يَكُونُ غَيْرُهُ وَ لَا يَجِيءُ غَيْرُهُ. حَلَالٌ مُحَمَّدٌ حَلَالٌ است همیشه تا روز قیامت، و حرام او حرام است همیشه تا روز قیامت. غیر او نمی‌باشد و غیر از او چیزی نخواهد آمد.» فلذا آن شریعتی که ایشان آورده تغییر نخواهد کرد.

توجه نبی اکرم (ص) به علم آموزی

وی افزود: همان طور که خداوند متعال گفت «ما أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» (ای پیامبر) ما تو را فرستادیم تا رحمتی بر اهل عالم باشی» (انبیاء/ آیه 107) یعنی پیامبر(ص) نه تنها برای امتش بلکه برای تمام بشریت رحمت است و مهم‌ترین چیزی که حضرت محمد(ص) برای بشر به ارمغان آوردند همین رحمت بود. آیاتی که در ابتدا بر پیامبر(ص) نازل شد و همچنین آیاتی که به دنبال آن آمده، با خواندن شروع شد و آمد «قُرْأَ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ»، بخوان به نام پروردگارت که آفرید» (علق 1) و در ادامه آمده «عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ، آنچه را که انسان نمی‌دانست به او آموخت» (علق/5) تعلیم و تعلم هدف پیامبر(ص) بوده است و ایشان آمده‌اند تا مردم را به دانش سوق بدهند.

شاه‌آبادی تصریح کرد: روایات بسیاری که درباره پیامبر(ص) داریم، بیشتر درباره تحریک مردم به علم و دانش است، چنان چه که این روایت از ایشان آمده است که «من خرج من بيته يطلب علما شيعه سبعون ألف ملك يستغفرون له، کسی که از خانه برای طلب علم حرکت می‌کند، هفتاد هزار فرشته، او را مشایعت می‌کنند و برایش طلب مغفرت می‌نمایند» و از ائمه (ص) هم در این زمینه است که پرندگان آسمان و موجودات دریایی، برای طالبین علم تا روز قیامت طلب مغفرت می‌کنند.

وی خاطر نشان کرد: برتری آدمی که می‌داند نسبت به کسانی که فقط عبادت می‌کنند از این روایت پیامبر (ص) معلوم می‌شود که فرمودند «مَنْ تَعَلَّمَ بَابًا مِنَ الْعِلْمِ عَمَّنْ يَثِقُ بِهِ كَانَ أَفْضَلَ مِنْ أَنْ يُصَلِّيَ أَلْفَ رَكْعَةٍ، هر کس بابی از علم را از فرد مورد اعتمادش بیاموزد، برتر از آن است که هزار رکعت نماز بگذارد.» یعنی آن چیز که به عبادت ما معنا می‌دهد، درک و علم است.

وی عنوان کرد: پیامبر(ص) در سوق دادن مردم برای رفتن به خانه علما نقش بزرگی داشتند و هدف ایشان این بود که امت با علم و دانش پیوند بخورند. مؤید فرمایشات پیامبر (ص)، امیرالمؤمنین و ائمه اطهار (ع) بودند. کسانی که معنای علم و دانش بودند و سینه‌هایشان را از دانش مالامال کرده بودند و دارای ارزش بالایی بودند. در تاریخ می‌بینیم که ابوذر از همین مردمان دانشمند بود به نحوی که امام محمد باقر(ع) از وی حدیث نقل می‌کند. جمله زیبایی از امام صادق(ع) هست که می‌گوید «كَانَ أَكْثَرُ عِبَادَةِ أَبِي دُرٍّ رَحِمَهُ اللَّهُ التَّفَكُّرَ وَ الْإِعْتِبَارَ، بیشترین عبادت ابوذر(ره) اندیشیدن و پند گرفتن بود»

علم و دانش عامل ترقی عرب جاهلی

این مدرس حوزه علمیه گفت: پیوند زدن علم و دانش با ایمان بود که باعث شد امت خیلی سریع رشد و تعالی پیدا کند و

تحولی عظیم یافت، این حرکت را به این شکل در میان سایر امت‌ها سابقه نداشته است. توجه به علم و دانش چیزی بود که باعث شد، جامعه جاهلی عصر نزول خیلی سریع حرکت رو به جلو داشته باشد.

توصیه قرآنی تمسک به مشترکات

وی گفت: در قرآن آمده «قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ، بگو: ای اهل کتاب، بیایید از آن کلمه‌ای که پذیرفته ما و شماست پیروی، کنیم: آنکه جز خدای را نپرستیم» (آل عمران/64) پیامبر(ص) خطاب به اهل کتاب می‌گوید ما باید مکاتب الهی خدا را قبول داشته باشیم و باید بر سر همین خدا، با هم اتحاد برقرار کنیم. پیامبر(ص)، خدا را مایه وحدت می‌دانند.

احترام به عقاید اقوام دیگر توصیه‌ای قرآنی است

وی با بیان آیه‌ای از قرآن آمده «وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ؛ و آنهایی را که جز خدا می‌خوانند دشنام ندهید که آنان از روی دشمنی به نادانی خدا را دشنام خواهند داد». (انعام/108) چنین خاطرنشان کرد: پیامبر(ص) در مقابل مخالفین، لب به دشنام نمی‌گشودند و این رفتار ائمه طاهرین(ع) هم بود. در جنگ صفین هنگامی که دو لشکر حق و باطل، سپاه امیرالمؤمنین علی(ع) و معاویه در مقابل هم صف‌آرایی کردند، گروهی از سربازان امیرالمؤمنین(ع) شروع کردند به لشکر شام فحش دادن. حضرت وقتی شنید بعضی از افراد سپاهش، دشنام می‌دهند و ناسزا می‌گویند. ایشان را از این کار نهی کرد و فرمود: «من دوست نمی‌دارم که شما این گونه دشنام داده، مردمی بد زبان و ناسزاگوی باشید، بهتر آن است که رفتار و کردار واقعی و احوال حقیقی ایشان را بیان کنید که چگونه راه ظلم، ستم، تعدی و تجاوز را در پیش گرفته، و از طرفی حق منحرف شده، بر حسب هواهای نفسانی و خواهش‌های شیطانی، بر علیه امام و اسلام و حقیقت قیام کرده، قد علم کرده‌اند.

حجت‌الاسلام شاه‌آبادی، نوه استاد عرفان و اخلاق امام خمینی(ره) بیان کرد: روزی عده‌ای به امام صادق(ع) گفتند «انا نری فی المسجد رجلا یعلن بسب اعدائکم و یسبهم . فقال : ماله ؟ لعنه الله تعرض بنا . قال الله " ولا تسبوا الذین یدعون من دون الله فیسبوا الله عدوا بغیر علم، ما در مسجد مردی را دیدیم که آشکارا به دشمنان شما دشنام می‌داد و آن‌ها را لعن می‌کرد . حضرت فرمود : چه کار می‌کند؟ خدا لعنتش کند . او ما را در معرض فحش و دشنام قرار می‌دهد.»

وی در پایان گفت: سب کردن و دشنام دادن به شکل علنی درست نیست و باید برائت قلبی وجود داشته باشد و در برابر آن‌ها بیشتر جاذبه ایجاد کرد و سب ولی خدا، سب خدا محسوب می‌شود چنان‌چه که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم به امیر مؤمنان (ع) گفتند « مَنْ سَبَّ عَلِيًّا فَقَدْ سَبَّيَ وَمَنْ سَبَّيَ فَقَدْ سَبَّ اللَّهَ » بنابر این پیامبر(ص) و امامان سفارش بسیار کردند که در مقابل مخالفین در تشییع جنازه‌ها شرکت کنید و به عیادت مریض‌هایشان بروید. همه این‌ها نشان می‌دهد که دنبال وحدت بودند. وحدت بین شیعه و سنی همان جملاتی است که پیامبر(ص) و ائمه اطهار فرمودند. در آداب اخلاقی اسلام و آن چه که پیامبر(ص) تعلیم کرده‌اند، به گونه‌ای است که باید مخالفان را جذب کنیم و در صورتی هم که می‌خواهیم مطالب علمی را بیان کنیم باید با کلام سنجیده و منطق همراه باشد.